

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Εισηγητής : Μάρκος Πετράκης

Επίτιμος Πρόεδρος της Παγκρητικής Ομοσπονδίας Ευρώπης

Ισχύει η προφορική εκφώνηση.

Χανιά 25 Ιούλη 2013

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Αξιότιμες Κυρίες,
Αξιότιμοι Κύριοι,

Το Συνέδριο το Κρητών είναι από το 1972 μια πραγματικότητα. Σήμερα είναι ο συνεκτικός κρίκος των κρητικών Οργανώσεων στην Ελλάδα και τη διασπορά και εξελίχθηκε στο σημαντικότερο βήμα προβληματισμού των απανταχού Κρητών. Τα πορίσματά του πρέπει να γίνονται προβληματισμός και έργο των Κυβερνήσεων μας, οι οποίες πάντοτε φιλοξενούνται σε αυτά.

Με τη σύντομη παρουσίαση που μου ζητήθηκε να κάνω σχετικά με τους Κρήτες στην Ευρώπη, θέλω να ξαναθυμίσω στον καθένα μας από πού ξεκινήσαμε και γιατί ενώσαμε τις δυνάμεις μας σε Συλλόγους και Ομοσπονδίες, αλλά και γιατί πρέπει να μείνουμε ενωμένοι και με ζωντανή παρουσία, στην Ευρώπη.

Για να παίξουμε τον ιστορικό μας ρόλο, για να φανούμε αντάξιοι του προορισμού μας, για να μπορέσουμε να δώσουμε το στίγμα της δημιουργικής μας δράσης, χρειαζόμαστε θεσμούς που θα υπηρετούν τους στόχους μας και θα μας ενώνουν και εμπνυχώνουν στις κοινές μας προσπάθειες. Το Παγκόσμιο Συνέδριου είναι για τους

Κρητικούς το αναγκαίο, ασφαλώς όχι το μοναδικό βήμα. Το Συνέδριο το θέλουμε σαν βήμα για τη διατύπωση υψηλών στόχων, αλλά και θεσμό σύνθεσης απόψεων. Κοινή είναι η διαπίστωση ότι υπάρχει για όλους ένα ανοιχτό πεδίο δράσης, που όμως καθέναν καλείται να το αξιοποιήσει χωριστά.

Σαν Κρητικοί στην ΕΕ, έχουμε προσανατολιστεί στο ιστορικό μας χρέος και το κουβαλούμε από γενιά σε γενιά, όπου βρεθούμε. Την ιστορία μας δεν θα την καταγράψουμε όσοι βρεθήκαμε στο στίβο, αλλά αυτοί που από το πάθος της γνώσης θα αναζητήσουν τα ίχνη που αφήνουμε. Με αυτό το πρίσμα πρέπει να κριθούν και αυτά που θα ακούσετε. Που ασφαλώς αποτελούν μια περιορισμένη παρουσίαση, λόγω στενότητας χρόνου.

Το νησί μας που αποκλήθηκε νησί των γενναίων, δεν σήκωσε μόνο τα όπλα στους κατακτητές για να αποκληθεί έτσι. Η δύναμη της ψυχής μας είναι που μας χαρίζει αυτή την αρετή κοντά στις άλλες δηλ. την παράδοση, τη λευτεριά, την περηφάνια, τη φιλοξενία και το τραγούδι. Αρετές που κλείνουν μέσα τους δυνάμεις ακατάλυτες για δημιουργία και αγωνιστικότητα. Και που μάθαμε να τις εκφράζουμε με συλλογική δράση.

Είμαστε περήφανοι γιατί γράψαμε ιστορία και δημιουργήσαμε πολιτισμό χιλιετιών. Τα μνημεία μας είναι αναρίθμητα και προκαλούν τον θαυμασμό των επισκεπτών. Η γη που γεννήθηκε ο δυνατότερος των θεών, ο Δίας, η αρπαγή της Ευρώπης, οι εκατό πόλεις που τραγούδησε ο Όμηρος, οι Μίνωες, ο Ερωτόκριτος, ο Θεοτοκόπουλος, ο Βενιζέλος, ο Καζαντζάκης, το Αρκάδι, η επανάσταση του θερίσου, η μάχη της Κρήτης, ο Ν. Ξυλούρης, οι μαντιναδολόγοι και οι τραγουδιστές αναρριπίζουν τα οράματά μας και είναι ορόσημα αγώνων και πολιτισμού που μας συνοδεύουν όπου και αν βρισκόμαστε.

Εργάτες, φοιτητές και διανοούμενοι, όσοι βρεθήκαμε στην Ευρώπη την τελευταία πεντηκονταετία, τα θυμηθήκαμε. Αναγνωρίσαμε την ανωτερότητα στις πνευματικές αξίες που επιτρέπουν να κινητοποιείς τις δικές σου δυνάμεις, χωρίς να προσκυνάς τα είδωλα ξένων, ή ξενόφερτων πολιτισμών. Πιστοί στη ρήση του μεγάλου Καζαντζάκη < Φρόνημα, νους και συναίσθημα είναι η ψυχή του Κρητικού, αδάμαστη, αδούλωτη, λεύτερη>, κινητοποιήσαμε τις δυνάμεις μας και τις ενώσαμε σε ένα Σύλλογο Κρητών στην καρδιά της Ευρώπης, στη Γερμανία.

Αυτή η αδούλωτη ψυχή του Κρητικού γίνεται σπίθα που σιγοκαίει και διατηρεί το νόστο για την Πατρίδα, όταν βρεθεί στην ξενιτιά. Σε διαφορετικές συνθήκες, σε άγνωστο περιβάλλον σφίξαμε τα δόντια για να υπάρξουμε και αφήσαμε τα αισθήματα να πλημμυρίσουν την καρδιά μας, συνενώνοντάς τα σε ένα Σύλλογο.

Ξεκινώντας το 1965 με την Παγκρήτια Ένωση Γερμανίας τότε, -τον σημερινό Κρητικό Σύλλογο Μονάχου-, θελήσαμε να δώσουμε έκφραση σε αυτό που υπάρχει μέσα μας: Την ανάγκη να ενωθούμε. Να συμμαχήσουμε για να υπάρξουμε. Να δημιουργήσουμε εκεί που ζούμε. Να γίνουμε γέφυρα της επικοινωνίας με την Κρήτη μας που όλοι αγαπούμε. Γιατί η αγάπη στην Πατρίδα περικλείει τη νοσταλγία των δικών μας, και φέρνει στο νου μας το αγνό φως του φεγγαριού και τη ζεστή ακτίνα του ήλιου.

Ονειροπαρμένοι από τη νοσταλγία για τον τόπο και τις παραδόσεις του, αποφασίζουν 39 Κρητικοί του Μονάχου να ιδρύσουν τον Κρητικό Σύλλογο Μονάχου, απ' ότι γνωρίζω τον πρώτο Σύλλογο Κρητών στην Ευρώπη, στις 17 Απριλίου 1965.

Από την ημέρα της ίδρυσης των Συλλόγων μας, μέχρι και σήμερα Συμβούλια και Πρόεδροι, μέλη και φίλοι δίνουν το παρόν τους στις εκδηλώσεις και τα Συνέδρια. Η δράση μας δεν σταμάτησε ακόμα και όταν συνέπεσε με ανώμαλη πολιτική περίοδο

στην Ελλάδα -τη Δικτατορία-, που κατεδάφισε τους δημοκρατικούς θεσμούς και έπληξε την πνευματική και πολιτιστική ζωή της χώρας μας. Ακριβώς την περίοδο αυτή ξεκίνησε με τη συμβολή του τότε Μητροπολίτη Γερμανίας, Μακαριστού, κ.κ. Ειρηναίου Γαλανάκη, η ίδρυση των Κρητικών Συλλόγων στις διάφορες πόλεις της Γερμανίας και η προετοιμασία της Ομοσπονδοποίησης των Συλλόγων. Ο Μακαριστός Μητροπολίτης ήταν πρωτεργάτης και καθοδηγητής της όλης προσπάθειας.

Τη δεκαετία το 1970 ιδρύθηκαν οι Σύλλογοι Άουκγσμπούργκ, Ντίσσελντόρφ, Φρανκφούρτης, Κολωνίας, Λούντβιχχάφεν-Μάννχάϊμ, Νυρεμβέργης, Βίζμπάντεν, Στούτγκάρδης, Ρύσσελσχάϊμ, Μπίλεφελντ, Άαχεν, Βερολίνου, Αννοβέρου, Ντέλμενχόρστ, Ονσμέτινγκεν, και στις 09.07.1972 ιδρύθηκε η Ομοσπονδία Κρητικών Συλλόγων Γερμανίας. Ακολούθησαν οι Σύλλογοι στις πρωτεύουσες των κρατών της ΕΕ, με πρώτο, -από ότι γνωρίζω-, του Παρισιού το 1974. Από τότε αρχίζει σε πανευρωπαϊκό επίπεδο η πολυσχιδείς μας δράση. Δύο χρόνια αργότερα, ξεκινά η προσπάθεια για την ίδρυση της Παγκρήτικης Ευρώπης. Από τότε και ύστερα το κρητικό στοιχείο ανυψώθηκε στον ευρωπαϊκό χώρο.

Οι μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, οι γιορτές της βασιλόπιτας, το ψήσιμο των αρνιών, οι εκδρομές με τη συνοδεία του τραγουδιού και της λίρας, ριζώσανε στη ζωή των Συλλόγων. Με τη συμμετοχή και τη δράση μας θέλουμε να δείξουμε την αγάπη του Κρητικού για την Κρήτη. Την Κρήτη που δεν είναι μόνο τα πρόσωπα που μας δένουν μαζί της. Είναι το χώμα, το φως της ημέρας που θαμπώνει, η θάλασσα που χαϊδεύει τις ακρογιαλιές μας, τα ψηλά βουνά που φιλοξένησαν το Διγενή και τις μεγάλες θεότητες, τα ριζίτικα, οι μαντινάδες και η μυριοτραγουδισμένη Αρετούσα.

Οι μνήμες μας για το ολοκαύτωμα του Αρκαδίου και τη μάχη της Κρήτης ανανεώνονται κάθε χρόνο μέσα από λαμπρές εκδηλώσεις των Συλλόγων μας και των Ομοσπονδιών μας. Ξαναθυμούμαστε τους αγώνες των προγόνων μας και τιμούμε τους νεκρούς μας. Παραδίνουμε το χρέος της ιστορίας και τη σκυτάλη του αγώνα στις νέες γενιές και στέλνουμε μηνύματα δημιουργίας, αγωνιστικότητας και ειρηνικής συμβίωσης σε όλο τον κόσμο.

Από την ίδρυσή μας μέχρι σήμερα φιλοξενήσαμε όλους τους μεγάλους μουσικούς και καλλιτέχνες στις εκδηλώσεις μας. Στηρίξαμε τα αιτήματα των Ελλήνων μεταναστών και συμμετείχαμε στα προσκλητήρια για το Κυπριακό και την ελληνόγλωσση παιδεία των παιδιών των μεταναστών. Συμμετέχουμε, με αντιπροσώπους μας, στις εργασίες των παγκοσμίων Συνεδρίων Κρητών από το 1972. Και στις εργασίες του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού.

Από το 1971 ξεκινά ήδη η προσπάθεια ομοσπονδοποίησης των κρητικών Συλλόγων. Δύο σημαντικά γεγονότα αποτέλεσαν καταλύτες στην προσπάθεια αυτή. Ο ερχομός του Μητροπολίτη Ειρηναίου Γαλανάκη στη Βόννη, όπως είδη είπαμε, και οι προετοιμασίες της σύγκλησης του πρώτου παγκοσμίου Συνεδρίου Κρητών για το έτος 1972, στο οποίο επρόκειτο, -όπως και έγινε,- να τεθεί το θέμα της ίδρυσης του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η οικονομική κρίση του 1972 έφερε στο προσκήνιο το θέμα του επαναπατρισμού, γεγονός που αντιμετωπίστηκε από άλλους με ενθουσιασμό και από άλλους με επιφυλάξεις. Γενικά προκάλεσε ανασχετικό παράγοντα στην εξέλιξη και τη δράση των Συλλόγων, επειδή και η ελληνική πολιτεία δεν αντιμετώπισε το θέμα με την δέουσα σοβαρότητα. Η αγάπη όμως για τον τόπο έδωσε τη δύναμη στους Κρητικούς της Ευρώπης να συνεχίσουν ενωμένοι.

Οι εκδηλώσεις των Συλλόγων έχουν συντελέσει στο να γνωρίσουν οι νέοι μας τις παραδόσεις μας τα ήθη και έθιμα, τα φρονήματά μας, τον ιστορικό μας προορισμό. Η

συσπείρωση της νεολαίας σε δική της Οργάνωση, είναι εγγύηση για τη συνέχεια της παρουσίας μας στην Ευρώπη.

Η Ευρώπη δεν είναι μόνο η γη που κατοικούμε. Είναι και ο τόπος που δημιουργούμε. Είναι ο χώρος που αναζητούνται οι συμμαχίες μας. Η αγορά που τελικά θα κριθεί η οικονομία μας. Ο χώρος ανάδειξης της πολιτισμικής μας ταυτότητας. Είναι ο χώρος που διεκδικείται η ανύψωση του αλλοδαπού στο στάτους του Ευρωπαίου, χωρίς να χάσει την εθνική του συνείδηση. Η πρόκληση είναι να προσφέρουμε τα δικά μας χαρακτηριστικά στο γίνεσθαι που διαμορφώνει τη ταυτότητα της νέας εποχής.

Σήμερα, σαράντα και πλέον χρόνια μετά, βρισκόμαστε σε νέο σταυροδρόμι. Την ΕΕ ακολούθησε η νομισματική ένωση. Λάθη και παραλήψεις, έχουν οδηγήσει τους λαούς της νότιας Ευρώπης σε φτώχεια και απόγνωση. Το κυρίαρχο ερώτημα σήμερα δεν είναι γιατί βρεθήκαμε σε αυτή την κρίση, αυτό το γνωρίζουμε, αλλά ποιος δρόμος μας οδηγεί στην έξοδο. Είναι γεγονός ότι στην εποχή του ψηφιακού καπιταλισμού, ο οποίος υπακούει στο όνομα παγκοσμιοποίηση, η συμβίωση των Ευρωπαίων προβάλλει νέες αξιώσεις και απαιτεί νέους σχεδιασμούς από τους λαούς και νέες θυσίες από τους πολίτες. Η κατάσταση αυτή επιβάλλει ακόμη περισσότερη συσπείρωση των απανταχού Κρητικών. Και είναι πρόκληση και πρόσκληση για ένα νέο ποιοτικό συγκρητισμό, για να βοηθήσουν οι Κρητικοί τον τόπο τους. Να διατηρήσουν όχι μόνο γέφυρα επικοινωνίας, όπως είπαμε, αλλά να δώσουν και δέγματα ανάπτυξης της σύγχρονης εποχής. Η δημιουργία, δίπλα στο πολιτισμικό δίκτυο των αποδήμων, ενός διεθνούς οικονομικού δικτύου για τον απόδημο ελληνισμό, με συμμετοχή εταιρειών, τραπεζών, του εμπορίου και άλλων αναπτυξιακών συντελεστών, - όπως προτάθηκε σε μια ημερίδα του ΙΣΤΑΜΕ το 2001-, μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση των εμπορικών μας συναλλαγών και του επενδυτικού κλίματος, που έχει ανάγκη η Κρήτη και η χώρα μας.

Ακόμη και όταν ξεπεράσουμε την κρίση, για να συμβαδίζουμε με την εποχή μας, δεν πρέπει να πετυχαίνουμε μόνο οικονομικούς στόχους και να ακολουθούμε κοινές ευρωπαϊκές στρατηγικές. Πρέπει να ενώνουμε τις δυνάμεις μας στο ευρωχώρο, για να σώσουμε τη γλώσσα μας, να διατηρήσουμε τις παραδόσεις μας και να προβάλλουμε το δικό μας πολιτισμό σε μια πολυπολιτισμική Ευρώπη, με εκδηλώσεις όπως αυτή με τίτλο <<Μινωικός πολιτισμός ο αρχαιότερος πολιτισμός της Ευρώπης>> που διοργάνωσε η Παγκρητική Ευρώπης στις 26.01.2001, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κάρλσρουής, η οποία διήρκεσε εβδομάδες και απέσπασε εγκωμιάστηκα σχόλια από τον γερμανικό τύπο και τον πνευματικό κόσμο.

Τον ίδιο σκοπό, - την προβολή, σε ανώτερο επίπεδο, του πολιτισμού και των γραμμάτων-, εξυπηρετεί η ίδρυση του ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ, ενός πολιτισμικού ιδρύματος του Ελληνισμού στην καρδιά της Ευρώπης, στις 21 Δεκεμβρίου 1995, από 16 Ελληνικούς Συλλόγους του Μονάχου, μεταξύ τους πρωτεργάτης και συντάκτης του καταστατικού του ο Κρητικός Σύλλογος. Το Ίδρυμα αναγνωρίστηκε με νόμο της Βαυαρικής Βουλής, αλλά δεν έτυχε ανάλογης υποδοχής από την ελληνική πολιτεία.

Η παρουσία του Ελληνισμού στα Δημοτικά όργανα των χωρών που ζει, στις Βουλές και την Ευρωβουλή, όπου δραστηριοποιούνται και συμπατριώτες μας Κρητικοί, ενισχύει το ρόλο της Ελλάδας στην Ευρώπη, αλλά και αναδεικνύει τον απόδημο Ελληνισμό σε παράγοντα πολιτικής στις ευρωπαϊκές χώρες. Από αυτή τη σκοπιά η σημασία των εθνικοτοπικών Συλλόγων παίρνει καινούριες διαστάσεις, στη ζωή των πολιτών που δεν ζουν στη χώρα που γεννήθηκαν.

Κάθε λαός είναι περήφανος για τον πολιτισμό του. Ένας συγκερασμός των πολιτισμών των ευρωπαϊκών λαών, δεν σημαίνει ότι πρέπει να αποβάλλουν τα χαρακτηριστικά του δικού τους πολιτισμού. Πολύ περισσότερο σημαίνει, ότι θα συνεισφέρουν από τον πολιτισμό τους, για να δημιουργηθεί μια κοινή ευρωπαϊκή

συνιστώσα, στην πολυπολιτισμική Ευρώπη, γεγονός που θα βοηθήσει να καταπολεμηθεί ο ρατσισμός και η ξενοφοβία.

Κανείς δεν αμφιβάλει, πως για να μη σβήσουμε από το χάρτη, πρέπει να διατηρήσουμε την ταυτότητά μας, τις παραδόσεις μας, την πίστη μας, τα ήθη και τα έθιμά μας σε ένα ανταγωνιστικό πολιτισμικό περιβάλλον. Για την επιτυχία του στόχου αναγνωρίζεται πρωταγωνιστικός ρόλος στη διατήρηση της Οργάνωσής μας σε Συλλόγους και Ομοσπονδίες, με κορύφωμα το κοινό μας βήμα, το Παγκόσμιο Συνέδριο Κρητών.

Αυτό τον αγώνα καλούμαστε να τον δώσουμε, χωρίς εκπτώσεις. Η ανησυχίες μας υπαγορεύονται από την ασυμμάζευτη λαχτάρα μας να παραμείνουμε χρήσιμοι και δημιουργικοί για τον τόπο μας, Κρητικοί στην καρδιά και την ψυχή. Θέλουμε να βρίσκει πάντα συνεχιστές αυτό που εμείς με κόπους και αγωνίες ξεκινήσαμε. Ευχή μας είναι να πλουτίσουν οι νεώτεροι με τη δράση τους αυτό που εμείς από το υστέρημα του χρόνου μας, κρατήσαμε ζωντανό.

Όλοι πρέπει να αγωνιστούμε για μια Κρήτη που συμμετέχει με τη δική της σφραγίδα στο νέο κόσμο που απλώνεται γύρο μας.

Αυτός είναι ο δρόμος μας. Αυτό είναι το νόημα της παρουσίας και της δράσης μας με οργανωμένο τρόπο, στην Ευρώπη και όπου βρεθούμε. Ενωμένοι στο πνεύμα του συγκρητισμού θα παραμείνουμε δυνατοί για την Κρήτη, δυνατή για την Ελλάδα.-

Σας ευχαριστώ.